



**Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego**



Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Mikroświadczczenia (*micro-credentials*) jako narzędzie uczenia się przez całe życie

Jacek Lewicki

III Forum Edukacji Zawodowej, 16.06.2023



Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego

Uczenie się przez całe życie

trzy wymiary:

1. w pionie – kolejne szczeble edukacji formalnej,
2. w poziomie – perspektywa rozwoju zainteresowań niezależnych od edukacji formalnej,
3. w głębi – związany z jakością podejmowanych procesów rozwojowych i wynika (m.in. z motywacji do uczenia się, czy zainteresowań intelektualnych)

Uczenie się przez całe życie

kształcenie i szkolenie zawodowe (ang. *vocational education and training, VET*) :

- wstępne kształcenie i szkolenia zawodowego
(ang. *initial VET, I-VET*) -> w PL gł. *szkoły branżowe i technika*
- ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego
(ang. *continuing VET, C-VET*)

W oficjalnych dok. Komisji Europejskiej przyjęto tłumaczenie na język polski jako „mikropoświadczenia”.

micro-credential – stosuje się najczęściej w kontekście szkolnictwa wyższego, w innych obszarach występują również inne pojęcia

micro-credentials

- odznaki cyfrowe (*digital badges, open badges*)
- certyfikaty
- poświadczenie/zaświadczenia (*credential*)
- mikrokwalifikacja (*micro-qualification*)

Mikroświadczania

Definicja Komisji Europejskiej (**podkreślenia JL**):

[...] „mikroświadczania” oznaczają dokumentację poświadczającą **efekty uczenia się** uzyskane w wyniku nauki w małym wymiarze. Te efekty uczenia się zostały ocenione w oparciu o **przejrzyste i jasno określone standardy**. Kursy prowadzące do uzyskania mikroświadczania są opracowywane tak, aby osoba ucząca się zdobyła konkretną wiedzę, umiejętności i kompetencje, które odpowiadają na **potrzeby społeczne, osobiste, kulturowe lub na potrzeby rynku pracy...**



cd....

Mikroświadczania należą do osoby uczącej się i mogą być udostępniane i przenoszone. Mogą stanowić samodzielny dokument lub element większych świadczeń.

Mikroświadczania opierają się **na procedurze zapewnienia jakości** według uzgodnionych standardów w odpowiednim sektorze lub obszarze działalności.

(Wniosek: Zalecenie Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikroświadczeń..., 2021, s. 16)

- umożliwienie każdemu nabywania, aktualizowania i doskonalenia wiedzy, umiejętności i kompetencji
- wspieranie gotowości podmiotów, oferujących mikropoświadczenia do podnoszenia jakości oraz zwiększania przejrzystości i elastyczności oferty edukacyjnej organ wydający,
- wspieranie włączenia społecznego, dostępności i równych szans

Założenia

- Narzędzie mobilności osób uczących się
- Wsparcie inkluzywności społecznej

Elementy MC wg Komisji Europejskiej

- identyfikacja osoby uczącej się,
- tytuł [JL – nazwa]
- państwo/region organu wydającego,
- organ wydający,
- data wydania,
- efekty uczenia się,
- domyślny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się
- poziom (i cykl, w stosownych sytuacjach) doświadczenia edukacyjnego prowadzącego do uzyskania mikropoświadczenia (ERK)
- rodzaj oceny,

Elementy MC wg Komisji Europejskiej

- forma uczestnictwa w doświadczeniu edukacyjnym,
- metoda zapewnienia jakości stosowana jako podstawa mikropoświadczenia,
- warunki, jakie należy spełnić, aby uczestniczyć w doświadczeniu edukacyjnym *,
- nadzór i weryfikacja tożsamości podczas oceny*,
- uzyskany stopień*,
- opcje integracji/łączenia*,
- informacje dodatkowe*.

Indywidualne rachunki szkoleniowe

W 2022 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła zalecenie w sprawie indywidualnych rachunków szkoleniowych:

- gromadzenie i wykorzystywanie uprawnień do szkoleń
- przyznawanie pewnej puli środków na szkolenia (z limitem dostępnych godzin szkoleń)
- dodatkowe limity dla osób o specjalnych potrzebach
- także na walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego
- także zachęta do wydawania mikroświadczeń

Indywidualne rachunki szkoleniowe

Wdrożenie Indywidualnych rachunków szkoleniowych wymaga m.in.:

- Zróżnicowanych źródeł finansowania (publicznych i prywatnych)
- Zmiany w systemie wsparcia m.in. KFS (konta jako uzupełnienie systemu)
- stworzenie dobrej jakości i szeroko **dostępnej oferty szkoleniowej**

Szerzej zob. PARP (2023)

JL: ale także rozwiązań do potwierdzania kompetencji

Zespół doradczy ds. mikropoświadczeń w obszarze szkolnictwa wyższego przy MEiN:

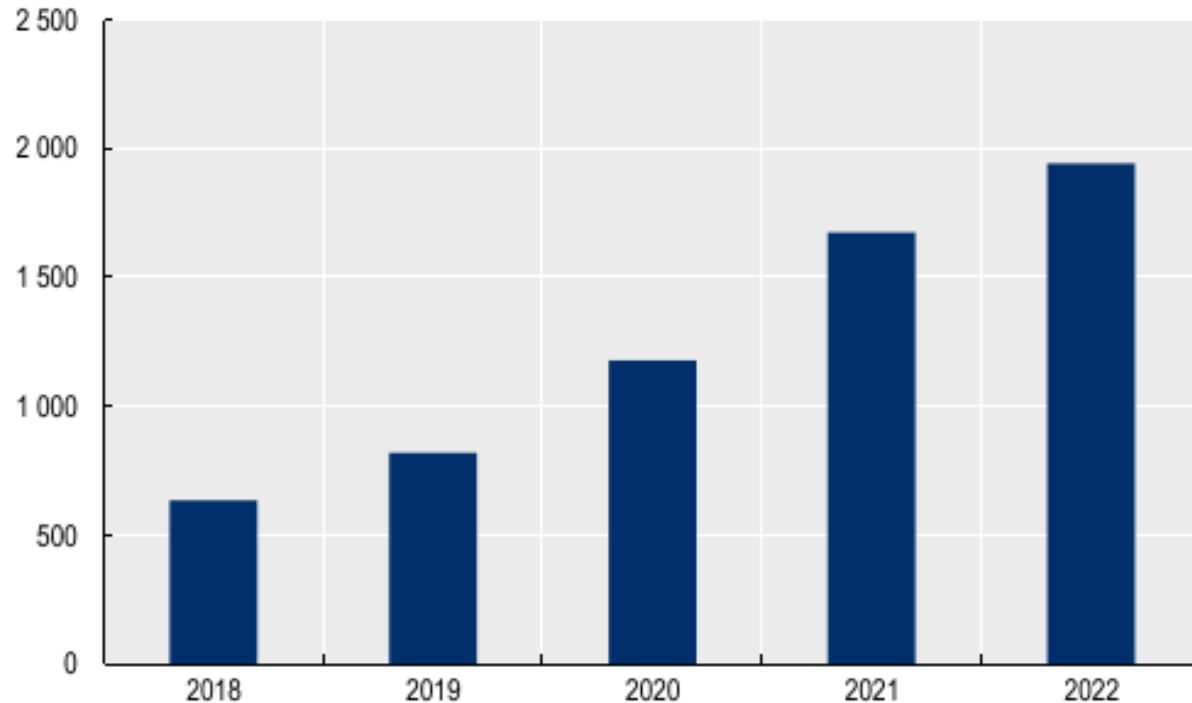
- liczne przykłady aktywności mogących być mikropoświadczeniami
- oferta uczelni dla LLL (trzecia misja uniwersytety)
- aktywności studentów, doktorantów, słuchaczy poza studiami
- certyfikaty, kwalifikacje branżowe zdobywane wraz z udziałem w studiach
- suplement do dyplomu
- modularyzacja programów studiów
- mooci

Doświadczenia z innych sektorów edukacji formalnej i pozaformalnej:

- krótkie kursy i szkolenia nie dające kwalifikacji
- modularyzacja kształcenia
- mooci
- aktywności organizacji pozarządowych
- instytucje kultury
- instytucje sportowe
- korporacje
-

Dotychczasowe doświadczenia - OECD

Figure 1. The number of micro-credentials offered on six major learning platforms (2018-2022)



Note: The figure shows the number of micro-credentials offered on Coursera (MasterTracks, Professional Certificates, Specializations and University Certificates), edX (MicroBachelors, MicroMasters, Professional Certificates, Professional Education and XSeries), FutureLearn (Academic Certificates, ExpertTracks, Micro-credentials and Programs), Kadenze (Programs) and Udacity (Nanodegrees).

Source: (Shah, 2021^[4]; Shah, 2022^[5])

Trudność z gromadzeniem danych – systemy państwowe w badaniach pomijają „nie-kwalifikacje” , czy alternatywne poświadczenia.

Główne doświadczenia i dane na szerszą skalę są z platform typu MOOC – badania pokazują, że niektóre (zwłaszcza opracowane na potrzeby firm/branż) mooc-i mają pozytywny wpływ na zatrudnialność osób, które je ukończyły.

Dłuższe kursy zwykle też dają lepsze wyniki.

Dostrzegalny związek z dotychczasowym doświadczeniem i wykształceniem osób uczestniczących w kursach.



- konieczne zmiany prawne
- wpływ na dotychczasową strukturę i tradycję systemów edukacji (ogólnej, zawodowej, wyższej)
- rozpoznawalność i percepcja mikropoświadczeń wśród pracodawców, administracji publicznej, podmiotów edukacji i SzW, społeczeństwa
- ryzyko dla edukacji formalnej i kwalifikacji

- słabość systemu uznawania uczenia się nieformalnego
- mnogość rozwiązań
- nieuczciwa konkurencja wśród podmiotów szkolących i kształcących („drukarnie dyplomów”)
- redukcja LLL do prostych potrzeb rynku pracy
- wyzwanie z zapewnianiem jakości
- koordynacja rozwiązań m.in. z poradnictwem pracy, doradztwem zawodowym itd...

Mikroświadczania:

- nie zastąpią edukacji i systemu kwalifikacji
- narzędzie uzupełniające
- wymagają zbudowania systemu w oparciu o zaufane podmioty
- nie wszystko będzie mogło być mikroświadczaniem
- możliwość podniesienia motywacji do uczenia się u części osób
- zmniejszenie kosztów (nie tylko w wymiarze finansowym) związanych z uzupełnianiem/podnoszeniem kompetencji
- narzędzie ułatwiające łączenie podsystemów edukacji, szkolenia i kształcenie

- Brdulak J, Lewicki J., *Micro-credentials w szkolnictwie wyższym oraz w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego* [w:] Kierunki rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego. Tom I (2022). Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. <https://www.frse.org.pl/czytelnia/kierunki-rozwoju-ksztalcenia-i-szkolenia-zawodowego>
- Europejskie podejście do mikropoświadczeń <https://education.ec.europa.eu/pl/education-levels/higher-education/micro-credentials>
- Indywidualne konta szkoleniowe i mikropoświadczenia – rozwiązania wspierające realizację idei kształcenia przez całe życie Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Warszawa, marzec 2023 <https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/IKS-i-mikropowiadczenia.pdf>
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. (2020). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0625&from=PL>
- Microbol [strona internetowa] microcredentials.eu
- Micro-credentials for lifelong learning and employability. *Uses and possibilities*, OECD (2023) <https://www.oecd.org/publications/micro-credentials-for-lifelong-learning-and-employability-9c4b7b68-en.htm>
- Stęchły, W. i Chmielecka, E. (2021). Rozmowy przy drugiej kawie: czym są microcredentials? <https://gazeta.sgh.waw.pl/konferencje-debaty-spotkania/rozmowy-przy-drugiej-kawie-czym-sa-microcredentials>

Dziękuję za uwagę

e-mail: jacek.lewicki@sgh.waw.pl

TT: @LewickiJacek





Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

PROGRAMY I PROJEKTY:



SIECI I INICJATYWY:



REDAKCJE:



Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Aleje Jerozolimskie 142A, 02-305 Warszawa | tel. +48 22 463 10 00 | kontakt@frse.org.pl | www.frse.org.pl